

GS Kampen 2023 (GKN) + GS Dalfsen 2024 (DGK)

Acta van 16 maart 2024

Artikel 1: Overdenking van ds. C. Koster n.a.v. Johannes 19:31-37

De joden zijn bezig met de voorbereiding voor een dubbele feestdag: sabbat en het feest van de ongezuurde broden. Tijdens die heilige voorbereiding verrichten ze een meest onheilige handeling: Jezus kruisigen en doden. Bij deze Jezus hoeven ze de botten niet te breken, aangezien Hij al gestorven is. De speer in zijn zij is een bewijs daarvoor.

Zijn botten zijn bewaard en beschermd gebleven als vervulling van de Schriften. Hij was het ware Paaslam, tot verzoening van de zonden van Gods volk. Het Paaslam beschermde het volk Israël tegen de verderfengel bij de uittocht uit Egypte. Dat geslachte paaslam symboliseerde de eenheid van heel het volk, er moest namelijk één lam per gezin worden gegeten. De eenheid kwam tastbaar naar voren in het gezamenlijk eten van het Paaslam. Daarbuiten was je niet veilig voor de verderfengel.

Ook vandaag zijn we als gemeente één met de Heere Jezus Christus, je eet samen van zijn vlees en dat is zichtbaar aan de tafel. Wij mogen als zusterkerken weten dat we horen bij de Heere en dus ook in één kerkverband. Jezus voegt samen waar mensen scheiding maken. Hij geeft de noodzakelijke liefde en zelfverloochening. De ongebrokenheid wordt zichtbaar in het elkaar tot hand en voet zijn.

Artikel 2: Toelichting verloop gezamenlijke synodevergadering

Naar aanleiding van de wederzijdse besluiten, vergaderen de beide synoden met elkaar. Ter bespreking ligt het voorstel wat door beide moderamina gezamenlijk is opgesteld. Ds. J.R. Visser heeft de technische leiding in deze vergadering. Ds. Sneep licht toe dat dit voorstel is opgedeeld in twee delen: allereerst voorstellen voor een gezamenlijke synode en de voorbereiding daarvoor. Het tweede deel bevat voorstellen voor de opdrachten en instructies voor de onderscheiden deputaatschappen. Punt 'a.' en punt 'b.' vormen de grond voor de geestelijke eenheid. Verder zijn belangrijke punten: punt 'd.' over de verschillen in de praktijk, en punt 'e.' over het aanwijzen van een synodale voorganger.

De bespreking vindt plaats aan de hand van verschillende ronden. Allereerst is er voor alle afgevaardigden gelegenheid om indrukken te delen bij de voorstellen. Daarna komt er een formele ronde voor informatieve vragen, een tweede ronde voor eventuele amendementen en een derde ronde om per punt van het voorstel de amendementen te bespreken.

Artikel 3: Vastlegging en overeenkomsten inzake de vereniging van beide kerkverbanden

Materiaal:

Verantwoording en voorstellen voorbereiding gezamenlijk overleg afgevaardigden GS Kampen 2023 en GS Dalfsen 2024

3.1 Algemene indrukken

Algemeen is er waardering voor de voorbereiding en de stukken die zijn ontvangen. Verschillende opmerkingen worden gemaakt over het besloten karakter van deze vergadering. Er wordt genoemd dat een openbare vergadering misschien beter was voor het vertrouwen vanuit de kerken. Anderzijds wordt er ook waarde gehecht aan het besloten karakter om rustig te kunnen spreken. In ieder geval zullen de besluiten en de notulen publiek zijn en zo snel mogelijk worden

toegestuurd met een persbericht. Opgemerkt wordt dat de voorgestelde tijdslijn ambitieus is, maar goed om aan de hand van duidelijke markeringspunten de vaart erin te houden.

3.2 Informatieve ronde

Naar aanleiding van een vraag geeft een afgevaardigde toelichting hoe er wordt omgegaan met de bestaande verschillen in punt 'd.'. Naast de kerken te Kampen en Dalfsen zijn er nog vier andere kerken waar het actieve vrouwenkiesrecht is ingevoerd. Het is daarmee praktisch binnen de GKN dat de verschillen van Kampen en Dalfsen vrijgegeven zijn voor heel het kerkverband. Deze afgevaardigde noemt dat de verschillen niet algemeen waren vrijgegeven en getoetst, maar dat Kampen en Dalfsen een uitzonderingspositie hadden gekregen.

Bij punt 'b.' worden er verschillende momenten uit de kerkgeschiedenis genoemd, maar niet de recente kerkgeschiedenis. Dat terwijl beide kerkverbanden een gezamenlijke geschiedenis hebben in het kerkverband waar we uitgeleid werden, hoewel de momenten en de redenen waarom broeders en zusters afscheid namen van de GKv verschillen. N.a.v. daarvan laten de moderamina deze momenten weg uit het voorstel, maar wordt verwezen naar de 'gezamenlijke geschiedenis' in het vasthouden aan de belijdenis. Opgemerkt wordt dat het noemen van de momenten wel duidelijk een lijn aangeeft, zodat je jezelf niet als een 'nieuwe kerk' aan de buitenwereld presenteert.

Bij punt 'III' wordt om uitleg verzocht bij het voorstel om de DGK-Bibliotheek te ontkoppelen. Genoemd wordt dat de boeken uit deze bibliotheek vrijwel gratis zijn ontvangen, met als doel om deze beschikbaar te houden voor de opleiding en de kerken. De huurkosten voor de locatie bedragen zo'n 10-12 duizend euro per jaar, waarvan je gezien het beperkte gebruik van de bibliotheek moet afvragen of dat een te verantwoorden last voor de kerken is. Er wordt al langere tijd gezocht naar een betere werkwijze, maar het zou onverstandig zijn om de bibliotheek met één pennenstreek te ontkoppelen. Dit punt wordt door de moderamina uit het voorstel verwijderd en zal in lijn met voorgaande jaren verder onderzocht moeten worden. Ook wordt de zin uit de instructie bij dit punt verwijderd waar gesproken wordt over 'het traject', om deze instructie in lijn te brengen met de andere deputaatschappen. De opdracht blijft staan dat er een voorstel moet komen om beide opleidingsinstellingen samen te voegen.

Er wordt gevraagd of er binnen DGK artikelen van de kerkorde zijn gewijzigd, afgezien van de positie van particuliere synoden. Dit blijkt niet het geval. Ook wordt gevraagd of punt 'd.' wel een stabiele basis geeft wanneer er een kerk is die zich bij het verenigde kerkverband wil aansluiten. Het laatste deel van het punt 'd.' wordt verwijderd uit het voorstel door de moderamina, aangezien een vraag voor aansluiting bij het kerkverband via de classis gaat.

Er wordt gevraagd waarom DGK geen generale deputaten voor appelzaken hebben. De reden hiervoor is dat de generale synode altijd in de gelegenheid is om voor een appelzaak een commissie in te stellen¹. Verder is bij DGK in plaats van de particuliere synode, de andere classis de appelinstantie. Bij de classes zijn er wel deputaten voor appelzaken.

De afspraken rondom de examina zullen mogelijk gelijkgetrokken kunnen worden vanuit het op te stellen MODEL huishoudelijk reglement voor de classes.

Ds. E. Heres noemt als adviseur van de DGK-synode dat punt 'e.' de meeste impact zal hebben. Je schrijft een stuk historie af als je geen voorganger benoemd, met als gevaar dat je veel van die moeizame geschiedenis over zult moeten doen. Te denken valt aan onderwerpen als 'tucht over

¹ Zie ook de argumentatie bij artikel 7.08 in de acta van de GS-Hasselt 2011-2012 (DGK)

doopleden' en 'doop van geadopteerde kinderen'. Hij adviseert om deputaten aan te wijzen om in de aanloop naar 5 oktober hierover na te denken. Vanuit de vergadering worden meerdere opties genoemd voor een synodale voorganger. De moderamina verwijderen punt 'e.' uit hun voorstel en stellen een dergelijk deputaatschap voor om nu geen onrijpe besluiten te nemen. Beide synoden zullen daarvoor twee deputaten aanwijzen.

Gevraagd wordt naar het karakter van het gezamenlijk overleg en de gezamenlijke buitengewone synode van D.V. 5 oktober. Zolang we nog twee kerkverbanden zijn is het overleg gezamenlijk en nemen de afzonderlijke synoden de (gelijkluidende) besluiten. De gezamenlijke buitengewone synode die in oktober 2024 de vereniging tot stand moet brengen bestaat uit een buitengewone DGK-synode met afgevaardigden van de DGK-classes en een buitengewone GKN-synode met afgevaardigden van de GKN-classes. Beiden wijzen ze een moderamen aan en de moderamina samen vormen het moderamen van de gezamenlijke buitengewone synode. De streefdatum is 5 oktober, maar als er praktisch belangrijke redenen zijn, kan er eventueel een iets latere datum gekozen worden.

Gevraagd wordt waarom er al na een jaar in oktober 2025 een generale synode moet worden gehouden. Dit is om in de beginfase de mogelijkheid te hebben zaken nader af te stemmen en eventueel bij te stellen. Dit kan belangrijk zijn voor de classes en de samengevoegde deputaatschappen. Daarna kunnen de synoden weer eens in de drie jaar worden gehouden.

Bij de voorstellen voor de opdrachten en instructies voor de onderscheiden deputaatschappen ging het o.a. over de vraag of het soms niet beter zou zijn meer dan één deputaatschap in te stellen of te handhaven. Wanneer de onderscheiden deputaatschappen, clustergewijs gaan praten en voorstellen voorbereiden voor het samenvoegen van deputataatschappen en activiteiten, dan hebben zij de vrijheid om dat voor te stellen. Ook is het aan die clusters om met voorstellen te komen over de samenstelling van de samengevoegde deputaatschappen. Welke personen voorgesteld worden om in een deputaatschap te benoemen, en hoeveel personen.

3.3 Amendementen

Ds. P. Heres dient een amendement in bij punt 'd.', waarin blijft staan dat de verschillen niet kerkscheidend zijn, maar deze vervolgens niet als een soort aanhangsel bij de vereniging worden vrijgegeven voor alle kerken. Eventueel vrijgeven zou op ordelijke wijze kunnen als een kerk daartoe een voorstel indient, met het verzoek om bepaalde zaken te toetsen. Daarmee wordt o.a. naar artikel 67 DKO zorgvuldig omgegaan met de liturgie in de eredienst.

Opgemerkt wordt dat het vreemd is als zaken nog in de kerkelijke weg aan de orde moeten worden gesteld als je ze al van elkaar hebt aanvaard. Daarmee zou de ene kerk meer vrijheden hebben dan de andere kerk in het kerkverband.

Het amendement wordt verworpen met 6 stemmen voor en 12 stemmen tegen.

Ds. R. van der Wolf dient een amendement in om bij punt 'd.' de laatste 3 'wanneers' te schrappen uit het voorstel. Zijn motief is dat hij het huidige voorstel te uitnodigend vindt richting de plaatselijke kerken m.b.t. de verschillen. Door het weg te laten bevestig je wat de verschillen zijn en mag je vervolgens van elkaar verwachten voorzichtig om te gaan met deze verschilpunten.

Opgemerkt wordt dat weglaten eerder meer dan minder ruimte schept. Verder wordt genoemd dat we niet in de verantwoordelijkheden van classis en kerkenraad moeten treden.

Het amendement wordt aangenomen met 20 stemmen voor, 2 stemmen tegen bij 2 onthoudingen.

Br. J. W. Meijer dient een amendement in bij punt 'IV' om bij de voorstellen voor de appelregelingen voor de classes en de synode de deputaten appenzaken van de GKN te betrekken. De expertise is er bij dit deputaatschap en daarvan kunnen de moderamina goed gebruik maken.

Het amendement wordt aangenomen met 21 stemmen voor, bij 3 onthoudingen.

3.4 Stemming

Ds. J.R. Visser stelt als voorzitter voor om de afzonderlijke stemming door beide synoden in elkaars aanwezigheid te doen. Alle afgevaardigden gaan daarmee akkoord. Vervolgens worden allereerst de voorstellen a t/m j en vervolgens I t/m XI² unaniem overgenomen door zowel de DGK-synode als de GKN-synode.

De voorzitter drukt zijn dankbaarheid uit, mede omdat deze gezamenlijke besluiten veel eerder genomen konden worden dan enkele maanden geleden misschien werd verwacht. De beslotenheid zoals die er deze vergadering was, is daarmee ook voorbij. Een persbericht en de vastgestelde besluiten worden spoedig met de kerken gedeeld. Van deze gezamenlijke vergadering komt er een gezamenlijk verslag. De DGK-synode kan dit in haar volgende vergadering vaststellen. De GKN-synode is na vandaag gesloten, daarom is de vaststelling van het verslag aan hun moderamen.

Artikel 4: Verslag gesprek HGK Bunschoten-Spakenburg

Ds. C. Koster en ds. J.R. Visser hebben, naar aanleiding van de synodebesluiten in het kader van eenwording op respectievelijk 20 maart en 27 maart, een gesprek gehad met de kerkenraad van de Hersteld Gereformeerde Kerk te Bunschoten-Spakenburg. Daar hebben zij de besluiten toegelicht en verschillende vragen beantwoord over de praktijk binnen DGK en de GKN. De kerkenraad is geadviseerd om bij een van de volgende classisvergaderingen zich aan te sluiten bij één van onze classes.

² Zie bijlage: Besluiten van GS Kampen 2023 (GKN) en GS Dalfsen 2024 (DGK) ter voorbereiding van de gezamenlijke buitengewone generale synode aangaande de vereniging van beide kerkverbanden.